

Likabehandlingsplan och Plan mot diskriminering och kränkande behandling

för Stockholms Estetiska Gymnasium
Antagen av Skolkonferensen den 23 maj 2017

BAKGRUND

I vår grundläggande idé om hur utbildning bör bedrivas för att den enskilda eleven skall utvecklas på bästa sätt ingår som ett självklart inslag att arbetsmiljön skall vara lugn och trygg. Kränkande behandling av medmänniskor är något som vi naturligtvis aldrig accepterar. Elever, föräldrar och personal uttrycker tydligt, till exempel i elevernas återkommande skriftliga utvärderingar, att stämningen på Stockholms Estetiska Gymnasium är trygg och tillåtande, och att kränkningar är sällsynta. Detta är resultatet av ett mångårigt medvetet arbete som pågår varje dag. Det arbetet blir aldrig färdigt utan måste hela tiden fortgå.

MÅL

Alla som studerar eller arbetar på Stockholms Estetiska Gymnasium, och alla som kommer på besök till skolan, skall bemöta varandra på så sätt att var och en känner sig välkommen och respekterad. Alla skall behandlas lika oberoende av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder och politisk uppfattning.

SITUATION OCH BEHOV NU

Skolan genomför varje år en anonym elevenkät i alla klasser om trygghet och likabehandling. Enkäten uppmärksammar bland annat alla de sju diskrimineringsgrunderna enligt diskrimineringslagen. Svaren från 2017 års enkät tyder liksom tidigare år på att likabehandlingsarbetet har gett goda resultat. Svarsfrekvensen är 68 procent, vilket är en ökning från 57 procent 2016. Andelen positiva svar på frågan *Hur trygg känner du dig i skolan?* (svarsalternativen *Mycket trygg* och *Ganska trygg*) har ökat från 89 till 92 procent. Dock har alternativet *Mycket trygg* minskat från 74 till 66 procent medan *Ganska trygg* ökat från 16 till 26 procent. Förändringen förra året gick i motsatt riktning; det är svårt att dra säkra slutsatser av variationer i ett litet material.

Andelen elever som svarar att de någon gång det här läsåret känt sig illa behandlade av någon vuxen under skoldagen är i år 23 procent. Motsvarande siffror för 2015 och 2016 var 26 respektive 14 procent. Andelen elever som svarar att de någon det här läsåret känt sig illa behandlade av någon elev under skoldagen är i år 13 procent. Motsvarande siffror för 2015 och 2016 var 12 respektive 20 procent. Återigen: det är svårt att dra säkra slutsatser av variationer i ett litet material.

Elevenkäten om trygghet och likabehandling innehåller också frågor där eleverna själva får formulera vad som skulle kunna öka tryggheten och minska risken att någon känner sig illa behandlad. Därmed är enkäten ett viktigt sätt att kartlägga behoven av förbättringar på skolan med målet att alla skall känna sig trygga och väl bemötta. Andra metoder som vi använder är samtal mellan elever, både med och utan medverkande personal, på t ex klassråd, elevmöten och skolkonferens. Diskussioner inom personalen vid exempelvis personalmöten är ett ytterligare arbetssätt. Några viktiga behov som uttryckts genom enkätsvar och samtal under våren 2017 är följande:

- Utvecklat relationsskapande mellan elever och personal för mer förtroendefullt klimat, bland annat för att motverka favorisering
- Mer systematiskt värdegrundsarbete för att göra det ännu mer självklart för alla att bemöta andra med hänsyn och respekt, vare sig de är elever, personal eller besökare
- Förbättrad tillgång till kuratorssamtal
- Tydligare engagemang från skolan i hur eleverna mår
- Förstärkt kunskap om och respekt för särskilda behov och svårigheter
- Mer genomtänkt, engagerat och systematiskt arbete mot droger där berörda elevers mående beaktas
- Fortsatt kompetens- och toleranshöjning i genus- och hbtq-frågor.
- Kompetenshöjning i etnicitetsfrågor
- Fortsatt arbete för att stärka kontakterna mellan klasserna

HUR MÅLET SKALL UPPNÅS: HANDLINGSPLAN

Arbetet skall ske främst förebyggande. I de fall kränkande behandling upplevs/upptäcks skall åtgärder vidtas enligt nedan.

Förebyggande arbete

Delaktighet och demokrati

Hela skolans verksamhet präglas av övertygelsen att den som får respekt för sin person och sina uppfattningar vill visa motsvarande respekt mot andra. Allas möjligheter till delaktighet i och inflytande över både arbets- och beslutsprocesser ger ett klimat där risken för kränkningar är liten. Skolans demokratiska organisation syftar till samstyre mellan elever och personal, vilket gör att vi strävar efter ett jämlikt och respektfyllt förhållande mellan dessa två grupper. Elevernas och personalens delaktighet i alla viktiga beslut om skolans utveckling främjar medansvar, dialog och respekt för andra människor. På klassråd och andra möten får eleverna varje vecka, oftast under lärarens ledning, tillfälle att öva och utöva demokrati. Både elever och personal behöver delta aktivt i de demokratiska processerna för att de skall fungera väl. Skolans styrelse leder under 2017/18 ett arbete för att utveckla möjligheterna till och intresset för ett sådant aktivt deltagande.

Fadderverksamhet

Skolan tillåter inte ”nollning” för årskurs 1 eftersom fenomenet traditionellt bygger på en attityd av förödmjukelse av de nya eleverna. Vi tar avstånd från den traditionen eftersom förödmjukelser och kränkningar i sin tur föder samma behandling av nya generationer elever. I stället har skolan sedan många år ett faddersystem för att välkomna de nya ettorna och främja goda relationer mellan årskurserna. Faddersystemet omarbetas och vidareutvecklas varje år. Att eleverna känner varandra även mellan klasserna ökar tryggheten och allas respekt för varandra. För att öka kontaktytorna mellan klasserna omfattar fadderverksamheten aktiviteter såsom lekar och tävlingar i grupper för elever från alla klasser. Det hela har funnit en bra form, och lekar har efterhand betonats mer än tävlingar. Erfarenheterna är överlag goda. Inför läsåret 2017-18 fortsätter vi sträva efter kontinuitet under en större del av året med hjälp av fler enkla och korta aktiviteter i faddergrupperna i stället för hel- eller halvdagar i början av läsåret. Även lägret i början av årskurs 1 är ett viktigt tillfälle för eleverna att öva teambildning och att lära känna elever i den egna klassen, andra klasser och andra årskurser.

Sambedömning

Sambedömning mellan lärare är ett viktigt instrument för likvärdig bedömning och motverkar favorisering. Skolan skall främja sambedömning i alla sammanhang där det är möjligt.

Elev-/personalkontakt utanför ordinarie undervisning

På lägret i årskurs 1 medverkar ett flertal lärare vilket också innebär tillfällen att bygga upp goda relationer mellan elever och personal. Fler sådana tillfällen finns utanför den ordinarie undervisningen, exempelvis vid friluftsdagar. Skolan skall sträva efter att utveckla de möjligheterna ytterligare för att främja ett förtroendefullt klimat mellan elever och personal både utanför och inom undervisningen. Ett av syftena med det är att underlätta ärliga, konstruktiva och respektfulla samtal mellan elever och lärare.

Trygghetsteam

Från andra skolor finns goda erfarenheter av ”trygghetsteam” som består av representanter för elever, elevhälsa, lärare och skolläda. Trygghetsteamet arbetar både förebyggande och i uppkomna situationer för trygghet och mot kränkningar. STEG skall inrätta ett trygghetsteam vars förebyggande arbete kan bli en vidareutveckling av fadderverksamheten.

Hur har vi det i klassen?

Erfarenheten på skolan visar att personalledda samtal i klasserna kan bidra till starkt ökad medvetenhet om hur viktigt det är att behandla varandra med omtanke och respekt. Sedan flera år har klassföreståndarna regelbundet initierat och lett samtal på temat ”Hur har vi det i klassen?”. Hur konsekvent detta genomförts och hur väl klassamtalet fungerat varierar dock mellan klasserna. Samtal skall fortsatt föras i personalgruppen, med kuratorstöd, för att höja alla mentors beredskap för sådana klassamtal. Trygghetsteamet får i uppdrag att föreslå fler metoder för samtal som alternativ till helklassamtal.

Kurator

Kuratorstjänsten på skolan utökas från höstterminen 2017. Kuratorn kommer på så sätt att få mer tid att stödja elever både i enskilda samtal och i grupper, klasser osv, och även att stödja och handleda personalen.

Mentor

Skolan skall utveckla mentorssystemet så att varje elev regelbundet träffar sin mentor på schemalagd tid vilket gör att förutsättningarna för förtroende och kontinuitet i alla elev-mentorsrelationer blir bättre.

Genus, hbtq, etnicitet

Personalens kompetens i form av medvetenhet och kunskaper om genusfrågor, hbtq-frågor och likabehandling är en viktig tillgång som bör utvecklas ytterligare. Detsamma gäller kunskapen om olika slags särskilda behov och funktionsnedsättningar. Under de senaste åren har personalen haft fortbildning i form av föreläsningar om genus- och hbtqfrågor, om likabehandling i sociala medier och om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Den gemensamma fortbildningen inom dessa områden skall fortsätta. Även etnicitet är ett område där skolan skall sträva efter att anordna kompetenshöjning för personalen.

Ett konkret förslag för höjd medvetenhet i hbtq-frågor är regelbundna ”pronomenrundor” under t ex klassråd tid. Goda erfarenheter finns och rutinen bör prövas och utvärderas vidare under året.

Antirökpolicy och trygghetsvärdar

STEG deltar i ett samarbete med övriga skolor och fastighetsägaren i kvarteret (”Campus Liljeholmen”). Strävan är där att gemensamt främja tryggheten i hela kvarteret och motverka rökning och droganvändning. En gemensam antirökpolicy som syftar till ett helt rökfritt kvarter är under utformning. På sikt motverkas därmed drogmisbruk eftersom det i de allra flesta fall föregås av tobaksrökning. Campus Liljeholmen planerar också ett samarbete med Fryshuset/Lugna gatan som innebär att två heltidsanställda trygghetsvärdar kommer att cirkulera i kvarteret.

Handlingsplan mot droger

Skolan skall utveckla sin handlingsplan mot droger med en genomtänkt rutin för hur misstänkta fall av drogmisbruk skall hanteras. Engagemang i elevens mående skall vara ett självklart inslag.

Åtgärder vid misstanke om kränkande behandling

Om kränkande behandling trots allt upplevs/upptäcks skall följande åtgärder vidtas:

1. Om en elev upptäcker/upplever kränkande behandling skall alltid lämplig vuxen som eleven har förtroende för kontaktas. Detta kan ske anonymt.
2. Om en i personalen upptäcker/upplever kränkande behandling alternativt kontaktas av elev i samma ärende skall alltid rektor informeras.
3. Rektor underrättar styrelsens ordförande, som representerar skolans huvudman, om att en kränkning kan ha ägt rum.

4. Rektor sammankallar ett möte med de inblandade elevernas mentorer, klassföreståndare eller annan relevant personal. Vid mötet görs en plan upp för hur det aktuella fallet skall hanteras.
5. Upprepade möten hålls med lämpliga deltagare i syfte att klarlägga om en kränkning faktiskt ägt rum och, i så fall, att få den som har kränkt någon annan att förstå vidden av sitt handlande och därmed upphöra med detsamma. Uppföljning skall alltid ske.
6. I de fall där polisanmälan kommer i fråga, p.g.a. kränkningens art, skall rektor göra denna utan dröjsmål.

PRESENTATION OCH UPPFÖLJNING AV PLANEN

Likabehandlingsplanen skall presenteras för alla elever i samband med läsårsstarten i årskurs 1. I årskurs 2 och 3 skall likabehandlingsplanen läsas och diskuteras under klassråd i början av höstterminen. Klassföreståndarna ansvarar för att det görs. Eleverna utvärderar varje år skolans verksamhet i skriftliga enkäter. Kommande enkäter skall, liksom de tidigare, undersöka hur eleverna uppfattar stämningen och den psykosociala miljön på skolan. Personalen reflekterar återkommande, på studiedagar och liknande, över likabehandlingsperspektivet i undervisningen. Likabehandlingsplanen skall varje vårtermin ses över och vid behov omarbetas. Skolkonferensen, som består av både elever och personal, fattar beslut om likabehandlingsplanen efter diskussion i klassråden samt på elev- och personalmöte.